

Forslag

til

Lov om folkeafstemning om Danmarks tiltrædelse af konventionen om Vesttysklands genoprustning og optagelse i NATO.

Fremsat den 11. marts 1955 af *Jørgen Jørgensen (Lejre)*, *Bertel Dahlgaard*,
Aage Fogh, *Skytte* og *Steen*.

§ 1.

Når første behandling af et af regeringen fremsat forslag til beslutning om Danmarks tiltrædelse af konventionen om Vesttysklands genoprustning og optagelse i NATO har fundet sted, nedsætter folketinget et udvalg af tinget til at afgive en udtalelse om regeringens forslag.

Udvalget kan fordrø oplysninger meddelt af offentlige myndigheder mundtligt eller skriftligt. Det fastsætter selv form og varsel for personlig indkaldelse.

Udvalgets udtalelse skal indeholde en angivelse af, hvad konventionen går ud på, og hvilke synspunkter udvalget, eventuelt dets flertal og mindretal, anlægger med hensyn til, om Danmark bør tiltræde konventionen eller afslå at tiltræde.

Statsministeren drager omsorg for, at udtalelsen offentliggøres, og at de fornødne antal eksemplarer deraf sendes til samtlige kommunalbestyrelser i landet, der skal være pligtige til på den mest hensigtsmæssige måde at uddele udtalelsen til vælgere.

§ 2.

Tidligst 14 dage efter, at offentliggørelsen af udvalgets udtalelse har fundet sted, forelægges spørgsmålet om, hvorvidt Danmark skal tiltræde konventionen eller afslå at tiltræde den, til en folkeafstemning.

Dag og tid for afstemningen skal kundgøres i overensstemmelse med reglerne i § 30 i lov nr. 171 af 31. marts 1953.

Angående deltagelse i og gennemførelse af afstemningen gælder reglerne i samme lovs §§ 68—74.

§ 3.

Efter at folkeafstemningen har fundet sted, tager folketinget beslutning om, hvorvidt konventionens skal tiltrædes, medmindre et flertal af de i afstemningen deltagende folketingsvælgere, dog mindst 30 pct. af samtlige stemmeberettigede, har stemt imod tiltrædelse, i hvilket tilfælde regeringen meddeler NATO, at konventionen ikke kan ratificeres.

§ 4.

Denne lov træder straks i kraft.

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslagets vedtagelse betyder, at folketinget træffer bestemmelse om, at Danmarks tiltrædelse af aftalerne om Vesttysklands genoprustning og optagelse i NATO gøres til genstand for folkeafstemning, og at en sådan folkeafstemning må ske i henhold til særlig lov.

Lovforslaget fremsættes allerede nu i den hensigt, at det af hensyn til folketingets dagsorden kan komme til behandling på et i forhold til konventionens behandling naturligt tidspunkt.

Forslaget bygger på den opfattelse, at det er i nøje overensstemmelse med et grundprincip i vor nuværende forfatning, at en for vort folk så betydningsfuld beslutning forelægges det til standpunkttagen gennem en folkeafstemning. Det må i den foreliggende situation yderligere komme i betragtning, at stedfundne valg ikke har givet de danske vælgere lejlighed til at tage stilling til dette særlige spørgsmål, hvis besvarelse er af skæbnebestemmende rækkevidde, samt at de tal-

rige folkelige tilkendegivelser vedrørende spørgsmålet, herunder krav om folkeafstemning, klart viser, at delingslinien mellem de forskellige meninger vedrørende spørgsmålet ikke følger den almindelige partideling blandt vælgerne, hvorfor et almindeligt valg til folketinget ikke vil kunne give et fulgyldigt udtryk for folkets stilling til dette spørgsmål.

Ved lovforslagets udarbejdelse er fulgt de retningslinier for folkeafstemningens gennemførelse, som har fundet udtryk i lov af 30. september 1916 om folkeafstemning angående afståelse af de vestindiske øer til Amerikas Forenede Stater.

Til § 1.

Det bestemmes, at regeringens forslag om Danmarks tiltrædelse af konventionen om Vesttysklands oprustning og optagelse i NATO skal gøres til genstand for en første behandling i folketinget, så de forskellige synspunkter og argumenter for og imod tiltrædelse kan komme til udtryk.

Folketinget nedsætter derefter et udvalg, som på grundlag af forhandlingen og oplysninger, som det selv, i henhold til den bemyndigelse, loven giver det, måtte indhente fra danske myndigheder, afgiver en udtalelse til offentliggørelse.

Til vejledning for de stemmeberettigede skal udtalelsen indeholde en kort angivelse af, hvad konventionen går ud på, samt de synspunkter,

som udvalget, eventuelt dets flertal og mindretal, mener bør være bestemmende for, om Danmark skal tiltræde konventionen eller afslå at tiltræde. Ved denne fremgangsmåde sikres det, at de stemmeberettigede får nøjagtig oplysning om afstemningens genstand og om de modstridende standpunkters begrundelse.

Det pålægges statsministeren at iværksætte udtalelsens offentliggørelse.

Til § 2.

Det skønnes, at afstemningen ikke bør finde sted tidligere end 14 dage efter udtalelsens offentliggørelse.

Selve afstemningen foregår efter reglerne om folkeafstemning i lov nr. 171 af 31. marts 1953.

Til § 3.

Giver folkeafstemningen til resultat, at et flertal af de afgivne stemmer er imod, at Danmark tiltræder konventionen, og at dette flertal udgør mindst 30 pct. af samtlige stemmeberettigede, er det hermed afgjort, at konventionen ikke kan tiltrædes. Bestemmelsen svarer til, hvad der gælder for folkeafstemning efter grundlovens § 42, stk. 5.

Udviser afstemningen ikke dette flertal, træffer folketinget beslutning om, hvorvidt konventionen skal tiltrædes.